GAZETA KRAKOWSKA

Nro 28.

Z KRAKOWA DNIA 7 KWIETNIA 1819. ROKU WE SZRODĘ

Z Warszawy d. 30 Marca.

Z powodu obchodzonego Jubileuszu lekarskiego w naszey stolicy na dniu 18 Grudnia zeszłego roku, wyszło w drukarni Xięży Piiarów pismo D. M. Jerzego Krystyana Arnolda pod tytułem: *De monumentis historiae naturalis Polonae ad finem saeculi XVI* którego cena Zł: 2. Exemplarz ieden tego pisma przesłał Autor i Solenizant Jubileuszowy Nayiaś: Krolowi Saskiemu na ręce naypierwszego Królewskiego Lekarza, Kawalera orderu zasługi obywatelskiey W. Jana Bogumiła Leonhardi. Ofiarę tę Król JMość Saski nayłaskawiey przyiął i przez oddawcę oney oświadczył wdzięczność Autorowi i uprzeyme swoie życzenia. Przy tey okoliczności W. Leonhardi przesłał Solenizantowi naszemu z powinszowaniem uroczystości własną Odę w ięzyku łacińskim napisaną, a Wydział lekarski Akademii Lipskiey w formie Dyplomatu na piśmie swoie życzliwe iemu chęci wynurzył. Nareszcie Uniwersytet Krakowski w dowód szacunku dla zasług szanownego Solenizanta naszego Członkiem go swoim uczynił i w dzień Jubileuszu wręczył mu przez przyiaciół wygotowane na to Dyploma.

Kommissyia Rządowa Przychodów i Skarbu.

Podaie do wiadomości publiczney Postanowienie Xięcia Namiestnika Królewskiego osnowy następuiącey:

W Imieniu Nayiaśnieyszego
ALEXANDRA I.
CESARZA WSZECH ROSSYY, KROLA POLSKIEGO, &c. &c. &c,
Xże NAMIESTNIK Królewski w Radzie Stanu.

Pragnąc wszelkiemi środkami ułatwić rozszerzenie oświecenia publicznego w Królestwie Polskiem, a z drugiey strony zważywszy, iż ułatwienie tuteyszym xięgarzom handlu zewnętrznego xiążkami mianowicie z Państwem Cesarstwa Rossyyskiego, przez uwolnienie tego handlu od opłaty celney, stanie się zamiarowi temu pomocnem, na przedstawienie Kommissyi Rządowey Przychodów i Skarbu, postanowiliśmy i stanowiemy co następuie:

Artykuł 1. Od xiążek wszelkich z zagranicy na potrzebę kraiu wprowadza-

nych wyiąwszy żydowskich, nie ma bydź pobierana opłata celna.

Art: 2. Xiążki bez wyiątku wychodzące z kraiu do Rossyi, lub tranzyto z za granicy do Rossyi expedyiowane, nie będą podlegać także opłacie celney.

Art: 3 Uboczne drobne opłaty, iako to: wagowe po trzy grosze od cetnara za przeważenie xiążek i za plomby zachowuią się nadal.

Art: 4 Dopełnienie ninieyszego Postanowienia Naszego Kommissyi Rządowey Przychodów i Skarbu polecamy.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyyney dnia 6 Marca 1819.

(podp.) *Zaiączek.*

Minister Prezyd. w Kommis. Rząd: Przychód: i Skarbu (podp;) J. *Węgleński.*

Radca Sekretarz Stanu Jenerał Brygady (podp.) *Kossecki.*

Zgodno z Oryginałem

Radca Sekretarz Stanu, Jenerał Bryg (pod,) *Kossecki.*

Za zgodność: (podpisano) *J. Kruszyński*

Sekret: Jeneral: Kommis: Rząd: Przychod: i Skarbu.

Dyrekcyia Menntcy Królestwa Polskiego.

Zwiadomia publiczność, iż dostrzeżone zostały w cyrkulacyi następuiące fałszywe pieniądze:

1mo. W Warszawie, Frydrychsd'or Pruski Króla Fryderyka Wilhelma z r. 1796. Kolor pozłoty nie daie go rozróżnić od dobrego, lecz poznać go można po brzęku, po lekkości, po niewyraźnych rysach z iedney strony popiersia Królewskiego, a z drugiey Pruskiego orła, i armatury pod nogami tegoż orła; tudzież po niewydatności wybicia tak liter iako i liczb rok 1796 oznaczaiących, i litery A. będącey pod tym rokiem. W napisie König von Preussen, w ostatniem słowie, pierwsze e iest wypuszczone, a zatem iest Prussen, na samym zaś okręgu, obrączka iest zupełnie nie wyraźna, tak, iż zaledwo dostrzec ią można, i bardzo nieregularnie iest zrobiona.

2do. W Augustowskiem, Rubel Nayiaśnieyszey Imperatorowey Katarzyny II z r. 1780, nakarbowany iest na okręgu bardzo wyraźnie; lecz rozpoznać go można, gdyż iest lżeyszy, mniey dzwięku wydaie; rysy popiersia Monarchini z iedney, a orła Rossyyskiego z drugiey strony, tudzież litery w napisach, i liczby rok oznaczaiące, iako też korony nad orłem, nie maią tey wydatności, ostrości i zaokrąglenia, iakie na prawdziwych rublach iest widoczne. Posrebrzanie iest ciemnieysze iak srebro w dobrych rublach, szczególniey między literami, i po wytarciu się iego, kolor żółtawy daie się spostrzegać.

Wzywa się wszelkie władze policyyne i skarbowe do dawania baczności na kurs wyżey opisanych pieniędzy, w celu ochronienia publiczności i skarbu od szkody, i ukarania przestępców.

Działo się w Warszawie dnia 29 Mca Marca 1819 r.

Dyrektór *Bieńkowski.*

Kontroler Jeneralny Karol *Hoffman.*

Z Peterzburga d. 4 *Marca d. k.*

Zima zdaie się u nas teraz należycie poczynać, gdyż dnia 28 z m. mieliśmy 18 stopni zimna.

Poczta północna doniosłszy z pochwałą o owczarniach w Królestwie Polskiem,

gdzie znaleść można owce zwane Merinos, obwieszcza mieszkańców Rossyi, iż niepotrzebuią zapisywać ich z Hiszpanii lub innych dalekich kraiów, ale otrzymać ie mogą w Brześciu Litewskim, gdzie w tym roku w Cerwcu przypędzone będą barany tego gatunku, a cena iednego wynosi czerw: zł: 20. Taż gazeta dodaie, iż w tey mierze zgłosić się można do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Królestwa Polskiego w Warszawie. W Petersburgu zaś widzieć można probki wełny i dalsze w tey rzeczy powziąść wiadomości w Departamencie Gospodarstwa kraiowego i gmachów publicznych.

W nocy z dnia 16 na 17 Stycznia dały się uczuć w Tiflis dwa mocne trzęsienia ziemi. Dnia 17 o godz: 10tey wstrzęsienie było znowu tak mocne, że ziemia rozpadać się zdawała, przy czem słyszano straszny łoskot podziemny. Przelęknieni mieszkańcy niedoznali szkody, wyiąwszy w niektórych starych budowach.

Z Wiednia d. 30 Marca.

Naynowsze listy z Florencyi pod d. 20 b. m. zawieraią naypocieszniey szą wiadomość o ciągle dobrem zdrowiu Nayiaśnieyszych Cesarstwa Jchmość i całey Jch tam obecney Rodziny. Radości, którą mieszkańcy stolicy Toskanii z powodu przybycia NN. Gości ciągle okazuią, niepodobna opisać. D. 15 były u Dworu pokoie, podczas których szlachta płci obojey stawiona była przed NN. Cesarstwem. Od dawna niewidziano tak wielkiego ziazdu u tego Dworu, bo znaydowało się do 500 osób. —— D. 15 w wieczór przybył do Florencyi Minister stanu, konferencyyny i spraw zagranicznych N. Cesarza Austryiackiego, Xiże Metternich.

Z Paryża d. 20 Marca.

Przeznaczony do Londynu Ambassador Perski, Mirza Abdul Chan, zwiedził d. 15 bibliotekę Królewską i okazał swoie zadziwienie nad mnostwem znayduiących się w niey rzadkich rzeczy; potem oglądał muzeum i inne osobliwości; wszędzie towarzyszyli mu Lord Sommerset i iego małżonka. Dziś miał u Króla posłuchanie w galeryi Dianny, gdzie Monarcha przyiął go w całey okazałości Dworu siedząc na tronie.

Z nowo mianowanych Parow 39, którzy d. 13 wykonali przysięgę, zostali d. 18 do izby Parow wprowadzonemi — Hr. Deseze zdał teyże izbie sprawę w imieniu kommissyi o uchyleniu ustawy przeciw buntowniczem mowom. Większość kommissyi zgodziła się na iey uchylenie.

Ultraroialiści zaczenaią wznawiać kilkokrotnie od przywrocenia władzy Królewskiey proponowany proiekt o odzyskaniu St. Domingo. Przeciwnicy ich sądzą, iż przez ten sposob chcieliby się pozbyć starych żołnierzy, którzy nie zdadzą się do ich systematu, i których obecność we Francyi nabawia ich trwogą i niedozwala im utworzyć woyska podług ich myśli.

Marssyliia pochlebia sobie, iż Xiże Richelieu zabawi czas iaki w tem mieście Monitor i inne pisma wspominaią, i Król mianował tego Xcia Wielkim łowczym, który urząd od dawna nie iest zastąpiony.

Mowią tu znowu o nowem mianowaniu Parow, których liczba ma bydź do 300 doprowadzona, i wielu członkow izby Deputowanych na tę godność prze-

znaczaią.

W niektórych okolicach Francyi już żyto kłosy wypuściło.

P. Lainé, byłego Ministra, nazywaią tu drugim Agamemnonem, ponieważ iak ow Wodz swą córkę Jfigenią, własne swe dzieło ustawę o obiorach innem poświęca celom.

Podług pism tuteyszych pewna wdowa w Nancy zakochała się w żydzie rzezniku. Dway iey synowie zabili Jzraelitę; dręczeni potem zgryzotą sumnienia i unikaiąc kary utopili się w rzece Merte.

Minister skarbowy przy wniesieniu budżetu d. 16 do izby Deputowanych zapewnił na końcu swey mowy izbę, iż cię żary Francyi doszły iuż do naywyższego stopnia, i że iest nadzieia, iż co rok zmnieyszać się będą. Woyska obce kosztowały Francyią rocznie 290 mill. Okupienie ich odciągnienia obciążyło wielką Xięgę 96 mill. nowego długu, tak iż ten zwiększył się 192 mill. fr.

Na taynem posiedzeniu izby Deputowanych d. 18 Hr. Beugnot zdał izbie w imieniu wyznaczoney kommissyi sprawę o wniosku Margr. Barthelemy w izbie Parow względem zmiany ustawy o obiorach. Wyłuszczył zamiar tego wniosku, potem proponował w imieniu kommissyi, aby go iako nieużyteczny i szkodliwy odrzucić. Do mowienia za wnioskiem zapisało się 17 Deputowanych, pomiędzy któremi Labourdonnay, Villel, Lainé, Marcellus, &c. a przeciw niemu 54 pomiędzy któremi St. Aulaire, Courvoisier, Lafitte, Tronchon, Delesseit, &c. co dziś iest roztrząsanem.

Podczas teraźnieyszych posiedzeń podanych zostało izbie Deputowanych do 891 prośb — Patronowie tuteysi podali także tey izbie prośbę o utrzymanie ustawy o obiorach.

W Krotce wniesiony zostanie do izby Deputowanych proiekt do ustawy względem wolności druku. Wszystkie gazety czyli one codziennie lub w pewnych dniach wychodzą, składać muszą porękoymie; codzienne w wartości 1000 prenumeracyy w gotowiznie lub papierach skarbowych lub na dobrach nieruchomych, a pół peryodyczne po 50,000 fr. Każde pismo podać musi dwie osoby, które za wszystkie ich artykuły odpowiedzialnemi będą. Obrażenia Rządu sądzone będą przez sąd przysięgłych, a obrażenia lub spotwarzenia prywatnych przez policyią poprawczą.

Z Londynu d. 19 *Marca.*

D. 18. b. m. były u Xcia Rejenta w Carltonhouse wielkie pokoie, podczas których cały Dwor znaydował się w grubey żałobie. Tegoż dnia Arcy Xiąże Austryiacki Maxymilian pożegnał Xcia Rejenta. Podczas pokoiow z braci Xcia Rejenta ieden tylko Xże Jorku był obecny, lecz znaydowało się przeszło 500 osób. Po ukończonych pokoiach miało kilku zagranicznych Posłow posłuchanie.

Pisma tuteysze potwierdzaią śmierć P. Colyear, syna Lorda Milsington, który w 23 roku życia umarł w Rzymie na odniesione rany od rozboynikow na drodze z Neapolu. Za dwa lata byłby odziedziczył 300,000 fszt. maiatku po zmarłym Xciu Ankaster.

12 pięknych Arabskich koni, które Schach Perski Xciu Rejentowi w podarunku posełа, przybyły iuż do Deptford, i oddane zostaną za przybyciem Ambassa-

dora Perskiego.

P. Hutchinson wyrzucał wczoray Ministrom w izbie niższey prożne wydatki. Jak n. p. Lord Castlereagh i Xże Wellington kosztowali w Akwisgranie 8432 fszt: na uczty dla W. Xcia Mikołaia położono 13,300 fszt: a za tabakiery dla zagranicznych Ministrow 22,500 fszt: 15 Sz. Niepotrzebne wcale były w Akwisgranie tak wielkie wydatki, bo zamiast wysokich naszych pełnomocników mogli to byli posłańcy stanu zrobić, gdyż wszysko wprzod było ułożone. — Lord Castlereagh odpowiadaiąc P. Hutchinson, wyraził, że kongress Wiedeński daleko większe summy Cesarza Austryiackiego kosztował, że zawod dyplomatyczny nie iest zawodem do wzbogacenia się, i że on sam otrzymał tylko 5 podarunkow, które na pamiątkę swem potomkom zachowa, i t d. — Tenże Lord złożył izbie kopiią zawartey z północną Ameryką handlowey umowy. — P. Burdett podał teyże izbie prośbę od 4 obieraczow Westminsterskich, w którey protestuią się przeciw obraniu na reprezentanta P. Lamb, i zarzucaią mu, iż przez rozdanie pieniędzy i napoiow uzyskał większość głosow.

Na okręcie Królewskim Spy przybędzie tu w krotce Ambassador Algierski z podarunkami dla Xcia Rejenta.

Podług naynowszych doniesień z wyspy S. Heleny, zaraźliwa gorączka zabiera tam wiele ludzi. Na okręcie Admiralskim umarło na nią kilkanascie ludzi. Bonaparte był zdrowy. W Ameryce rozeszła się znowu płonną pogłoska, iż z tamteyszych portow wypłyneło wiele okrętow dla oswobodzenia Bonapartego.

Z Ameryki północney mamy wiadomości do 16 Lutego. Jenerał Jackson został przez izbę Reprezentantow za wiadome rozstrzelanie Anglikow; Arbutnoth i Ambrister, za wolny od kary uznany.

Jenerał Lallemand chce przyiąć obywatelstwo północney Ameryki.

Lord Cochrane przybył d. 4 Grudnia do St. Jago, i obiął nad flotą powstańców dowodztwo, która przeznaczoną iest do działania przeciw Peru. Składa ona się z 13 woiennych okrętow, na którey znayduią się także rące kongrewskie. Jenerał St. Martin dowodzi w tey wyprawie woyskiem lądowem. W Valpairoso zostawały kupieckie okręty bez maytkow, poniewaź wszyscy przeszli na powyższą woienną flotę.

Z Hawanny żaden okręt z powodu mnostwa snuiących się po morzu korsarzow nie może bez zasłony woiennego okrętu wypłynąć.

Król Henryk na Hayti (St. Domingo) wydał pod d. 1 Stycznia odezwę, w którey odmalował kwitnący stan tego Królestwa; lecz dodał oraz iż po ustąpieniu woysk obcych z Francyi, należy się mieć na baczności, póki niepodległość Hayti uznaną nie zostanie.

Z Kadyxu d. 24 Lutego.

Między okrętem Hiszpańskim Jowisz pod Kapitanem Marquez, i korsarzem rokoszańskim zaszła w tych dniach o 2 mile ztąd żywa walka. Korsarz miał banderę Hiszpańską i usiłował zachaczyć okręt Jowisz. Był on potężnieyszym od naszego, i lud ostatniego prosił Kapitana Marquez, aby dozwolił zwinąć banderę; lecz Marquez bronił się tak walecznie, iż korsarz musiał nakoniec z znaczną stratą odstąpić. Jowisz miał 6 ludzi zabitych, a 7 ranionych

Należy on do konwoiu, który tu przed kilku tygodniami pod zasłoną fregaty | Sabina z Hawanny przybył, lecz przez wiatr był odniego odłączony. Przybycie iego sprawiło pomiędzy tuteyszemi kupcami wielką radość, zwłas cza że miał na sobie nieco gotowych pieniędzy, i chcą walecznego Kapitana Marquez wynagrodzić przyzwoitym podarunkiem.

Z Włoch d. 16 Marca.

W trzecią niedzielę postu przypadała 2ota rocznica obrania Oyca S. która obchodzona była w Rzymie składaniem życzeń przez święte Kollegiium, ciało dyplomatyczne, wszystkie duchowne i świeckie władze.

W Modenie ogłoszona została umowa zawarta między N. Cesarzem Austryiackim i N. Xciem Modeny, iż każdy urzędnik i poddany obu Rządów mieszkaiąc w iednym z tych kraiów pobierać może z drugiego wysłużoną pensyią.

W nocy z d. 24 na 25 Lutego czuć się dało w wielu mieyscach w Sycylii dosyć mocne trzęsienie ziemi trwaiące do 35 sekund. W Gerace, Collisano i Petraila zawaliło się kilka domów, przyczem kilka osób utraciło życie.

Z Sztokolmu d. 16 Ma ca.

Gazeta tuteysza „ Napominacz„ podaie prawa wiadomem następuiący istotnie zaszły osobliwszy przypadek do osądzenia: Zmarła żona pewnego wieśniaka, a mąż sprawiłiey podług zwyczaiu pogrzeb, lecz w trumnę zamiast zwłok włożył kloc drzewa, a zwłoki zawiózł do lasa na powab wilków i lisów, przez co udało mu się ubić iednego wilka i kilka lisów. Zwierzchność mieyscowa uznała ten postępek za występny i doniosła go sądowi. Sąd z powodu tego nadzwyczaynego przypadku znayduie się w większym kłopocie niżeli oskarżony. Zachodzi bowiem pytanie czyli tu wypada ukarać przestępcę lub przyznać mu prawem naznaczoną nagrodę za wytępienie zwierząt drapieżnych.'

W warsztacie Karlskrony iest teraz większa czynność niżeli lat poprzedzaiących: 700 robotników było tam roku zeszłego zatrudnionych i wystawiono 3 liniiowe okręty i 1 fregatę. Naczelnik tamteyszego budownictwa, Podpułkownik Kihlgren, który dawniey przez kilkanaście lat kierował budową okrętów Tureckich, wyniesiony został pod nazwiskiem Bornemann do stanu szlachectwa i tu od nieiakiego czasu powołany został. Oczekiwane iest nowe urządzenie względem siły morskiey iako też użycie i rozkrzewienie lasów dębowych.

Z Drezna d. 25 Marca.

Grand Hiszpański Margr. Ceralvo znayduie się teraz w Dreźnie.

Do kommissyi woyskowey w Frankforcie wchodzi teraz z strony Króla naszego Jenerał major Zeschwitz w towarzystwie Majora Schreibershofen, który dawniey zastawał w głowney kwaterze Xcia Wellingtona.

Za 8 dni zbierze się kommissyia do oznaczenia żeglugi na Elbie. Ziechali się iuż wszyscy kommissarze aż do Pruskiego i Meklenburskiego.

Z Szwaycaryi d. 16 Marca.

W wielu gminach kantonu Szafhuzy pokazało się od nieiakiego czasu wiele nowych sekt, a mianowicie od rzuconego nasiona przez Panią Krüdener. Gmina Begglingen nad Randon iest teraz mieyscem

Schadzki, gdzie zgromadzaią się na nocne modły wszyscy obłąkani. Zdarzenie, że matka powróciwszy z takowego nabożeństwa zamordować chciała na ofiarę Bogu własne dziecię, ściągnęło uwagę rządu i przedsięwzięto środki do wstrzymania rozszerzonego złego.

Z Neapolu d. 2 Marca.

Przybył tu W. Xże Rossyyski Michał, i spodziewamy się mieć ukontentowanie widzen a tu N. N. Cesarstwo Austryackie. Xiążęta Schleswieko - Holsteio - Sonder - Augustenburg opuścili d. 26 Lutego miasto nasze, udaiąc się przez Rzym napowrót do swych kraiów.

Sławny powietrzny Zeglarz Garnerin przybył tu z 14 letnią swoią córką i chce w poście przedsięwziąść powietrzną podróż

Od Brzegów Menu d. 20 Marca.

Wydawca nowey gazety Sztuttgardskiey, Kapitan Seybold, napisał wolno i śmiało o woysku w ogólności. Obraziło to wielu tego stanu ludzi i napisali do Króla prośbę, aby przynaymniey co do artykułów względem woyska podlegały gazety cenzurze, ponieważ żaden stan nie iest na swóy honor tyle czuły ile woyskowy. Prosili razem, aby wydawcy rzeczoney gazety odięty był zaszczyt Kapitana. Na to odpowiedział Król: że w iego kraiach iest wolność druku; względem uwag nad poiedyńczem stanem w kraiu, ieśli zawieraią nieprawdę, należy się uczynić niewiadomem lub na nie odpisać; ieśli zaś zawieraią prawdę, należy bydź sprawiedliwym i poprawić się. Spotwarzenia osobiste sądzą sądy.

W kraiu Wirtemberskim zwołane będą stany niezawodnie w ciągu tego lata. W. Badeńskim obranemi już są Deputowani, i spodziewaią się iż między Rządem i stanami żadna nie będzie zachodzić w działaniach trudność. W tymże kraiu mianował Rząd niedawno 3 nowych dyrektorów, ktorzy są stanu mieyskiego; przy ostatnim rozdawaniu orderow, zaszczyconemi także niemi zostali ludzie stanu mieyskiego, co okazuie, iż W. Xże ceni zasługi nie urodzenie.

Jedno z pism publicznych wyraża —— W Europie mamy mnostwo praw karzących, ale żadnego nagradzaiącego Czyliż prawo poprawiaiące ludzi, odwodzące od złych uczynkow i nagradzaiące dobre nie byłoby użytecznem?

W doręcznem pismie kraiu Pruskiego i Dworu na rok 1818 wydanem przez Kapitana zamkowego Buch, znayduie się iescze Napoleon pomiędzy kawalerami wielkiego orderu Orła czarnego.

Doniesienia z Francyi zaczenaią bydź spokoynieysze, i okazuie się widocznie, iż pierwsze obawy względem zaburzeń były przesadzone. Lud pozostaie w konstytucyyney spokoyności i porządku, i okazuie wszędzie mocne postanowienie względem utrzymania teraźnieyszego stanu rzeczy. Groźba mnieyszości obalenia tego stanu rzeczy przez uchylenie ustawy o obiorach zatrwożyła mocno umysły; ale Rząd oświadczył się otwarcie za utrzymaniem konstytucyi, i przyiaciele wolności widzą z pociechą, iż sprawa ich nie będzie wystawiona na los niepewności. Mowy i postawa liberalistów nigdy nie były dobitnieysze i razem umiarkowańsze, iak w teraźnieyszem zatrwożeniu umysłów.

Od brzegow Renu d. 22 Marca.

Na czele Francuzkiego Rządu (wyrażaią Nadreńskie pisma) znaydował się Jenerał, lecz Wodzowie, którzy sięgali po korony za granicą, ulegali wewnątrz swego kraiu przepisom prawa i nawet Prezydentowi miasta posłusznemi byli. Krawiec mogł nawet Marszałka, który samowładnie zagranicznemi prowincyiami rządził, pociągnąć do sędziego pokoiu i musiał mu iego należytość zapłacić. Urzędnikowi ciwilnemu, który; oprocz urzędu swoiego niemiał żadnego znaczenia, ulegał Wodz obsypany dobrami i orderami. We wszystkich publicznych sprawach siła woyskowa była sluchaiącą i podwładną. Nie raz raniony woyskowy wracał do obywatelskiego zatrudnienia i pługa. Biada żołnierzowi, który obraziłby był obywatela; nieuchodziła wymowka: " ia iestem officerem.,, Zołnierz i obywatel ulegali zarowno co do czynności cywilnych prawu cywilnemu.

Z Frankfortu d. 23 Marca.

Na iotem posiedzeniu *Seymu* Niemieckiego d. 15 b. m. ustanowiona została woyskowa kommissyia, ktora składa się z Austryiackiego Jenerała Artyleryi Barona Langenau, Pruskiego Jenerała majora Wollzogen, Bawarskiego Jenerała majora Maillot de la Treille, Hanowerskiego Jen: porucznika Hinüber, Wirtemberskiego Jen: majora Barona Varnbüler, a z strony Króla Saskiego ziedzie Jenerał major Zetschwitz.

W sprawie pośredniczych Xiążąt i Hrabiow ziadą tu w krotce dway nowi pełnomocnicy: Austryiacki Jenerał major Xże Bentheim i Hr. Waldbotte-Bassenheim.

Elektor Heski przez protestacyią cofnął swoy głos względem uchwalonego większością głosow na seymie Niemieckim składu 9go, korpusu i postanowił dywizyią swoią oddać pod dowodztwo Jenerała Króla Saskiego.

Nadeszłe tu z nad Renu listy przyniosły przyiemną dla handluiących wiadomość, że Królowie Pruski i Niderlandski zniesli dotychczasowe opłaty na Renie i ogłosili wolną żeglugę. Wiadomość ta potrzebuie iednak potwierdzenia.

W tych dniach przeszło przez nasze miasto do 500 mularzow idących z Tyrolu na roboty do Koblentz około tamteyszych warowni.

Z Sztuttgardu d. 18 Marca.

Król kazał wszystkich pośredniczych w iego kraiach będących Xiążąt i Hrabiow wezwać aby do Sztuttgardu pełnomocnikow swoich przysłali, dla ułożenia się z wyznaczoną do tego kommissyią. Zdaie się, iż to uprzedzaiące ich wezwanie pomyślny skutek wezmie.

Sekretarz poselstwa Rosyyskiego, P. Maltitz, który iako goniec zawiosł do Peterzburga wiadomość o śmieci naszey Królowey, przeniesiony został do Dworu Pruskiego.

Z Kopenhagi d. 23 Marca.

Rząd nasz oprocz zaciągnionych iuż 2 mill. tal. bankowych, zaciąga ieszcze 2 mill. takichże talarow. Pierwsze 2 mill. użyte bydź maią przez skarb na ulepszenie papierow rządowych, a z drugich 1 mill. na zapomożenie rolnikow na hypotekę i kupcow, reszta zaś obrocona będzie na pomnożenie krążenia pieniędzy.

W kraiach Duńskich znayduie się 231 lekarzow chorob bydlęcych, którzy w tuteyszey weterynaryyney szkole wydoktorowanemi zostali.

DODATEK
DO Nro. 28.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 7 KWIETNIA 1819 ROKU WE SZRODĘ

Od brzegow Menu d. 24 Marca.

Xiężna Gustawowa Hesko-Homburska powiła d. 20 b. m. szczęśliwie córkę.

Zgromadzenie stanów Hanowerskich ukończyć ma swoie prace do końca b. m. i rozeydzie się aż do iesieni. Stany te oświadczyć miały Ministrom życzenie, aby kary cielesne zniesione na przyszłość zostały w woysku. Utrzymuie się ciągle pogłoska, iż w Królestwie tem nowa konstytucyia zaprowadzoną zostanie.

Dowodzący Jenerał Hacke w Koblentz, wydał niedawno rozkaz dzienny, który dowodzi iakie wyżsi woyskowi Pruscy uszanowanie maią dla obrządkow Religiynych. " Nigdzie (wyrażono w tym rozkazie) publiczna służba Boża w Niedziele i Swięta nie powinna bydź bębnieniem i muzyką woyskową przerywana. Aże w tych prowincyiach Religiia Katolicka iest panuiącą, i służba Boża nie rozciąga się na pewne godziny, przeto woyska zgromadzaiące się w Niedziele i Swięta w pobliskości Kościołow lub przechodzące około nich, maią się wstrzymać od bębnienia i muzyki, i zgoła niczem nie przerywać służby Bożey. „

W godnem uwagi pismie Barona Gagern: „ O stanie Niemiec„ znayduią się następuiące uwagi nad spokoynością wewnętrzną: „ Przytłumienie Szlachty mogłoby zrządzić prawdziwą i gwałtowną rewolucyią, ale nigdy poiednania; Szlachta albowiem iest nader mocna i zakorzeniona, aby rzecz mogła rozstrzygnąć się bez krwawego boiu. W Anglii utrzymano Szlachtę z wielkim pożytkiem, we Francyi znowu przywróconą została, i iest ona wszędzie do około nas szczególniey ku Wschodowi nayliczniey szą częścią w Państwach. Jestże podobieństwem (pyta się autor), aby nasi Następcy tronu, Arcy-Xiążęta i t. p. nazywali się na przyszłość P. Habsburg, P. Hessen, Pan Sass? Zarówno niepodobieństwem iest, aby Xiężniczka Karolina Angielska zaślubioną została Obywatelowi Saalfeld. Jakaż to słuszność, aby owe ofiary czasu, iakiemi są Leiningen, Hohenlohe, Solms, Szwarcenbergowie, by mówię utracili zacność swoiego rodu, i prawa do sprawiedliwego i ochraniaiącego ich obeyścia się z niemi?

Czyliż może przyięci od nas Xiążęta Reichsztadt i Leuchtenberg nazywać się maią iedeu Panem Bonapartą, drugi P. Beauharnois? (pyta się daley ten autor,) Czyliż Francyia została szczęśliwą, gdy Xiążę Orleans nazywał się Citoyen Egalite (Obywatel Równość.) Czyliż Hardenberg, Metternich, Blücher, Wrede, złożyć maią dostoyność Xiążęcą, dla tego, że się tak pewney fakcyi podobało? Kiedy Ludwik ośmnasty schronił się w czasie rewolucyi do zamku Mitawy, Cesarz prosił go publicznie o order S. Łazarza, a otrzymawszy go, pokazywał go swoim poufnym mówiąc: „Order ten iest dla mnie wieczną pamiątką nieszczęśliwego przyiaciela.„

Z Minchen d. 20 Marca.

Nakoniec na dzisieyszem posiedzeniu izby Deputowanych ogłoszone zostało postanowienie względem cenzury pism politycznych. Kommissyia dotycząca ma ułożyć stosowny proiekt i podać go naypokorniey J. K. Mci. Potem wszedł do izby Minister skarbowy, Lerchenfeld, w towarzystwie Radcy stanu Sutner. Pierwszy wszedł na mownicę i wniosł proiekt do ustawy względem spłacenia długow kraiowych, który Radca stanu odczytał. Przystąpiono potem do dziennego porządku, to iest odczytania rożnych wnioskow.

Z Greningi d. 18 Marca.

Wczoray mieliśmy tu przy zachodniey burzy wielką powodź, która większą część miasta zalała i wielkie poczyniła szkody.

Dnia 5 i 6 Kwietnia 1819
Cena zboż rożnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł.	gr.	2. Zł.	gr.	3. Zł.	gr.	4. Zł.	gr.
Przenicy	24	—	22	—	20	—	18	—
— Zyta	12	—	11	—	10	15	10	—
— Jęczmienia	9	15	9	—	8	—	7	15
— Owsa	5	—	4	15	—	—	—	—
— Jagieł	36	—	34	—	32	—	30	—
— Grochu	11	—	10	—	9	—	8	—
— Rzepaku	28	—	27	—	26	—	—	—

Cena Zboża

W Warszawie d. 27 Marca

Korzec Pszenicy od Złp. 30 do 38½.
— — Żyta — — — 16 — 18
— — Jęczmienia — — 11½ — 16.
— — Owsa — — — 9 — 11.
— — Grochu — — 17 — 26.

Cena Zboża

W Gdańsku d. 26 Marca

Łaszt 28 Korcy wynoszacy.
Pszenicy od Złp. 920 do 1160.
Żyta — — 550 — 600.
Jęczmienia — — 500 — 540.
Owsa — — 350 — 360.
Grochu — — 620 — 600.

Bieg Pieniędzy

W Krakowie d. 29 Marca

Czer. Zł. Holl: monetą Courant	Złp.	19	gr.	6.
— detto Cesarski .	— —	19	—	—
Fryd. Pruskie . . . — .		33	—	10
Luidor . . . . —		37	—	—
zoto frankowy . . . . . — .		32	—	10
Szeiny Wiedeńskie za 100 — .		234	—	—
Złoty ryński Szeinami . — .		1.	—	21

DONIESIENIA

Dnia 7go Kwietnia 1819 r. przy Ulicy Długiey na Kleparzu w Krakowie w roczną Dzierżawę cały Dom pod Nrem 133 stoiący z pozwoleniem szynkowania Wódki i Piwa w tymże w roczną Dzierżawę wypuszczać będę od Swiąt Wielkanocnych r.

5. o godzinie 9tey z rana; chęć licytowania maiący o warunkach Licytacyi w mieyscu uwiadomieni zostaną, których na mieysce i godzinę oznaczoną wzywam. —— W Krakowie dnia 30 Marca 1819 r.

Karol Gryziński Kom: Sąd.

Uwiadomienie. O przedaży Dóbr skarbowych i funduszowych w Galicyi, w biegu roku 1819go nastąpić maiacey, ogłasza się, co następuie:

W przeciągu tego roku następuiące Dobra będą przez publiczną Licytacyą sprzedawane.

W Cyrkule Zołkiewskim. Państwo Kameralne Mosty, tudzież Bełzkie Realności funduszowe z wsiami Gurą i Kuliczkowem.

W Cyrkule Samborskim. Błażowskie Realności

W Cyrkule Rzeszowskim. Jedna Sekcyia Bratkowic, iako to: Budy, Zabayka, Widełka, Kupno, Poremby, we dwóch oddziałach. Państwo Kameralne Lezaysk w tymże Cyrkule położone, w 4ch Sekcyiach.

W Cyrkule Myślenickim. Dobra funduszu religiynego Broszkowice i Budy pod Oświęcimem. Państwo Kameralne Lipnik pod Białą.

W Cyrkule Stanisławowskim. Do byłego Starostwa Halickiego należące wsie Bryn i Maydan.

W Cyrkule Sandeckim. Starostwo Czorsztyńskie w 4ch Sekcyiach. Dobra Ludzimirz. Państwo Kameralne Nowytarg. Państwo funduszowe Stary Sandec. Państwo Nowy Sandec.

W Cyrkule Tarnowskim. Część funduszu relligii — Zagodniki z przyległościami.

W Cyrkule Lwowskim. Realności funduszowe i kameralne, iako to: grunta, młyny, etc.

W Cyrkule Bochnieńskim. Starostwo Lipnica murowana. Państwo funduszu religii Radłów.

W Cyrkule Sanockim. Kilka części Państwa Mrzygłodu. Dobra Ustrzyki z Wołosiatem.

W Cyrkule Tarnopolskim. Dobra Warwarzyńce.

Licytacyia tych Dóbr przedsięwzięta będzie częścią w miesiącach Maiu i Czerwcu, a częścią w miesiącach Wrześniu i Październiku, dzień zaś przedaży tych Dóbr poiedyńczo, z wyrachowaniem ceny szacunkowey, i rubryk dochodu, ogłoszony będzie osobnem drukowanem obwieszczeniem.

Główne warunki są:

1) Ze te Dobra iedynie za monetę kruszcową sprzedawane będą.

2) Ze każdy chęć kupienia maiący podczas Licytacyi 10tą część ceny fiskalney iako vadium albo w gotowiźnie w monecie konwencyyney złożyć, albo też hypoteką, przez C. K. Kamery Prokuraturę rozpoznaną, i za dostateczną uznaną, e ilości vadium wyrównywaiącą, zabezpieczyć ma.

3) Jeżeli Summa kupna za sprzedane Dobra summy pięćdziesiątu Tysięcy ZR. niewyniesie, wtedy zapłaci kupiec iedne połowę summy kupna, zaraz po nastapionem potwierdzeniu przedaży, a to przed oddaniem mu Dóbr, a drugą połowę uiści w pięciu letnich równych ratach; przy tych zaś Dobrach, gdzie Summa kupna więcey iak pięćdziesiąt tysięcy *ZR.* wynosić będzie, zapłaci tylko trzecią część natychmiast, a resztę dwie trzecie części w pięciuletnich równych ratach, w monecie konwencyyney, i resztuiącą Summę kupna na kupionych Dobrach w naywyższem pierwszeństwie za

bezpieczy. Złożone w gotowiźnie vadium, porachowanem będzie do pierwszey raplacić się maiącey raty.

4) Każdy, kto iedne z tych Dóbr przez licytacyą bezpośrednie kupi, otrzyma oraz z swoiemi potomkami w linii zstępney, wraz z kupionemi Dobrami zdolność tabularną na posiadanie tychże Dóbr.

W reszcię wolno każdemu chęć kupowania maiącemu wyrachowanie ceny szacunkowey przeyrzeć, i samęż Dobra na przedaż przeznaczone, co do ich stanu i rubryk przychodowych oglądać.

Od C. K. Galicyyskiey do sprzedaży Dóbr skarbowych ustanowioney Kommissyi. We Lwowie dnia 4 Marca 1819.

Antoni Bielawski, Kommissarz cyrkułowy.

Pisarz Trybunału Pierwszey Instancyi Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa, i iego Okręgu, podaie do wiadomości publiczney, iż dom drewniany w Czyżynach Gminie Mogilskiey Okręgu W. M. Krakowa położony Stanisława Makuły Włościanina własny sprzedanem będzie przez licytacyą publiczną, a to na satysfakcyą kwoty 162 złp. z prowizyą po 5 od 100 od d 29 Września 1818 r. Urodzonemu Anastazemu Peszkaremu Kupcowi Obywatelowi Krakowskiemu z mocy Ugody Sądu Pokoiu od d. 12 Września 1811 r. należącey się, tudzież Protokół zajęcia tego domu przez Ur. Karola Gryzińskiego Komornika d. 26 Lutego 1819 r. uskuteczniony Ur. Karolowi Zychoniowi Wóytowi Gminy tudzież W. Floryanowi Kossiewiczowi Pisarzowi Sądu Pokoiu w Mogile Okręgu III. W. M. Krakowa prawnie doręczony Vol. I Xięgi Zajęcia Aktów hypoteki W. M. Krakowa na Kar. 151 N. 53 d. 6 Marca 1819 r. a w Xiędze I. zajęciów nieruchomości d. 10 Marca 1819. r. L. 31 Kar. 245, w kancellaryi Trybunału wpisanym został. —— Sprzedarz tey nieruchomości popierać będzie W. Felix Słotwiński Patron w Krakowie przy Ulicy Szerokiey pod L. 78 zamieszkały — Do pierwszey publikacyi warunków Licytacyi oznacza się termin na d. 3 Maia 1819 r. następne zaś termina na Audyencyi publiczney przez Trybunał I. Instan: oznaczonemi będą.

W Krakowie dnia 24 Marca 1819 r.

Kuliczkowski, *Pisarz*

Trybunał Cywilny Pierwszey Instancyi Woiewództwa Sandomierskiego. Z powodu, iż debenci Summy tak z Depozytu tuteyszego, iak równie za Rządu Austryackiego z Depozytu Sądu Szlacheckiego Krakowskiego, tytułem pożyczki wydane sobie maiący, które Trybunałowi temu odstąpionemi zostały, prowizyy od takowych Summ pomimo zaciągnionego przez siebie w tey mierze zobowiązania, nieopłacaią, znayduie się w potrzebie wezwać ich, ażeby nie tylko prowizye od siebie przynależne, ale nadto i prowizye od prowizyy, tem pewniey do dnia 1 Maja roku bieżącego do Kassy Trybunału tuteyszego wnieśli, ile że po upłynionym takowym terminie, nie tylko o prowizye, i od prowizyy przypadaiące procenta, ale nadto o Summy Kapitalnie exekwowanemi będą.

(podpisano) *Lubieniecki* Sędzia Prezyduiący,
Antoni Kraszkowski Sekretarz.